МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЛЬВІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ
ІМЕНІ ІВАНА БОБЕРСЬКОГО
КАФЕДРА ЕКОНОМІКИ ТА МЕНЕДЖМЕНТУ

Стахів І. М.

ЛЕКЦІЯ № 14

АУДИТОРСЬКІ ПОСЛУГИ, ЇХНІ ОБ'ЄКТИ ТА ВИДИ

з навчальної дисципліни
„Облік і аудит"
для студентів спеціальності 073 „Менеджмент"
рівень освіти – бакалавр

ТЕМА 14. АУДИТОРСЬКІ ПОСЛУГИ, ЇХНІ ОБ'ЄКТИ ТА ВИДИ

1 Перелік видів аудиторських послуг та їх відображення в українському законодавстві

2 Консультування в різних галузях діяльності

1. Перелік видів аудиторських послуг та їх відображення в українському законодавстві

Діяльність перших аудиторських фірм в Україні полягала у наданні консультацій з питань бухгалтерського обліку, оподаткування, господарського законодавства. Сьогодні інформаційно-консультаційне обслуговування підприємства охоплює широкий спектр аудиторських послуг. Рішенням АУП від 27 вересня 2007р. № 182/5 затверджений перелік послуг, які можуть надавати аудитори (аудиторські фірми) і цей перелік включає: 1. Завдання з надання впевненості: 1.1. Аудит історичної фінансової інформації, зокрема фінансової звітності. 1.2. Огляд історичної фінансової інформації, зокрема фінансової звітності. 1.3. Завдання з надання впевненості, що не є аудитом чи оглядом історичної фінансової інформації: - оцінка (перевірка) ефективності (відповідності) системи внутрішнього контролю (аудиту); - оцінка (перевірка) ефективності (відповідності) використання виробничих потужностей; - оцінка (перевірка) ефективності (відповідності) функціонування системи управління; - оцінка (перевірка) ефективності (відповідності) системи матеріального стимулювання та оплати праці персоналу; - оцінка (перевірка) ефективності (відповідності) систем управління персоналом; - оцінка (перевірка) ефективності (відповідності)

інформаційних систем (технологій); - оцінка (перевірка) ефективності систем інформаційної безпеки діяльності підприємств; - оцінка (перевірка) ефективності (відповідності) систем корпоративного управління; - оцінка відповідності діяльності підприємства вимогам законодавства (податкового, митного, господарського та ін.); - оцінка (перевірка) відповідності управлінських рішень або окремих господарських операцій вимогам законодавства; - економічні експертизи (у тому числі судова за наявності відповідної атестації судового експерта); - оцінка вартості активів (у тому числі незалежна за наявності кваліфікаційного свідоцтва оцінювача); - оцінка (тестування) надійності системи бухгалтерського обліку; - оцінка (тестування) відповідності рівня професійних знань персоналу, задіяного у фінансово-господарській діяльності; - здійснення на замовлення розрахунків (економічний, фінансовий, стратегічний та інші види аналізу) для оцінки стану та результатів господарської діяльності; - перевірка прогнозної фінансової інформації; - інші завдання, які виконуються як завдання з надання впевненості. 2. Супутні послуги, визначені Міжнародними стандартами супутніх послуг: 2.2. Завдання з виконання погоджених процедур стосовно фінансової інформації. 2.3. Завдання з підготовки фінансової інформації. 3. Інші послуги, пов'язані з професійною діяльністю аудиторів (аудиторських фірм), визначені Законом України "Про аудиторську діяльність": 3.1. Ведення бухгалтерського обліку. 3.2. Складання фінансових звітів. 3.3. Відновлення бухгалтерського обліку. 3.4. Консультації з питань бухгалтерського обліку та фінансової звітності: - обрання облікової політики; - встановлення та дотримання методології бухгалтерського обліку; - організація бухгалтерського обліку; - консолідація фінансової звітності; - трансформація звітності за іншою, ніж застосовувана, концептуальною основою; - інші види консультацій з питань обліку та звітності. 3.5.

Консультації з питань системи внутрішнього контролю. 3.6. Консультації з питань оподаткування, у тому числі з організації податкового обліку та податкової звітності. 3.7. Складання податкових декларацій та звітів. 3.8. Консультації з питань застосування інформаційних технологій. 3.9. Консультації з інших питань управління та ведення бізнесу: - правове забезпечення прийняття (або результатів прийняття) управлінських рішень щодо зміни форм власності, форм господарювання, функцій власності, легітимності окремих господарських операцій тощо; - організаційне забезпечення управління - структуризація, реструктуризація, перебудова, розробка нової системи обліку, внутрішнього контролю, внутрішнього аудиту, управління в цілому, розробка внутрішніх інструкцій для посадових осіб, внутрішніх стандартів корпоративного управління тощо;

49 - інформаційного забезпечення управління - консультування з питань вибору програмних продуктів або технічної бази з автоматизації обліку та внутрішнього контролю (аудиту), розробка схем документообігу, форм внутрішніх документів і напрямів інформаційних потоків у системі управління; проведення тренінгів, семінарів з питань обліку, оподаткування, правового забезпечення та організації управління, безпеки бізнесу тощо; - управління грошовими потоками, інвестиційної політики. 3.10. Розробка для замовника документів, необхідних для легалізації, організації та здійснення господарської діяльності (статути, накази, внутрішні норми та правила, посадові інструкції, документи системи стимулювання персоналу тощо). 3.11. Проведення професійних тренінгів для бухгалтерів та керівників з питань, що належать до професійної компетенції аудиторів. 3.12. Представлення інтересів замовника з питань обліку, аудиту, оподаткування в державних органах, організаціях або в суді. 3.13. Інші види аудиторських

послуг, надання яких не суперечить стандартам аудиторської діяльності, Кодексу професійної етики аудитора та які не заборонені чинним законодавством України, рішеннями Аудиторської палати України. 4. Організаційне та методичне забезпечення аудиту: 4.1. Розробка і видання методичних матеріалів (вказівок, рекомендацій, практичних посібників, внутрішніх стандартів, програмного забезпечення тощо). 4.2. Проведення професійних тренінгів для практикуючих аудиторів. 4.3. Здійснення заходів з контролю якості аудиторських послуг. Процес консультування являє собою спільну діяльність консультанта та клієнта з метою вирішення певного завдання та здійснення бажаних змін організації-клієнті. Процес консультування охоплює два однаково важливих аспекти консультаційного процесу: роботу, для якої був запрошений консультант, і взаємовідносини між консультантом і клієнтом. Найкраще коли обидві сторони по закінченню роботи будуть задоволені відносинами. Аудиторська діяльність - це підприємницька діяльність, тому аудитору слід пам'ятати, що відмінно закінчене завдання залишає відкриті двері для подальшої спільної праці. Завершальним етапом консультативного процесу є оцінка. Без неї неможливо встановити, чи виконані поставлені завдання і, чи виправдовують отримані результати витрачені на них кошти. При консультуванні оцінюють перед усім два основних аспекти завдань: переваги, отримані клієнтом, і процес консультування. Звичайні консультативні завдання породжують три види переваг: нові здібності, які виражаються через придбання нових вмінь і навичок; нові системи і форми поведінки (нові інформаційні системи, системи маркетингу, організація семінарів і т.д.); нова ступінь ефективності роботи, яка викликає відповідні зміни в економічних, фінансових, соціальних та інших показниках.

При оцінці процесу консультування слід з'ясувати: як виконаний план завдання, чи був він реальним і чи досягнута його мета; чи забезпечувалися достатня кількість і якість засобів для виконання завдання; чи використовувався надійний стиль консультування і чи відповідав він можливостям клієнта та завданню, яке виконується. Для оцінки можуть використовуватись опитування, бесіди та обговорення при зустрічах. Оцінки доцільно надавати у вигляді короткого звіту, який може стати частиною підсумкового звіту по виконанню завдання. Робота оформляється підсумковим звітом, який складається в довільній формі. Крім загального огляду виконаної роботи, підсумковий звіт повинен вказувати на реальні переваги, отримані в результаті змін, давати клієнту рекомендації щодо того, що потрібно зробити і чого слід уникати в майбутньому. Консультування в різних галузях діяльності Консультування результатів роботи будь-якої організації галузі фінансів аналізуються, перш за все, через фінансові показники У зв'язку з цим підприємства потребують допомоги в питаннях, що стосуються правильності проведення різних розрахунків, застосування коефіцієнтів. При аналізі фінансового стану підприємства застосовуються такі коефіцієнти: - коефіцієнти, котрі стосуються ліквідності, тобто спроможності організації оплачувати рахунки, коли наступає строк платежу; - коефіцієнти, котрі стосуються ефективності управління, котрі розраховуються через цифри обороту; - коефіцієнти, котрі відображають структуру капіталу: відносне співвідношення між позиковим і власним капіталом; - коефіцієнти, які визначають рентабельність: відношення прибутку до загальної вартості майна, прибутку або до власного капіталу та ін З точки зору управління оборотним капіталом консультант застосовує підхід, що ґрунтується на аналізі руху готівки. При цьому він шукає шляхи скорочення виробничо-комерційного циклу і збереження готівки. Важливим

моментом є визначення консультантом ефективної структури капіталу, так як вона впливає на довгострокові фінансові рішення. З цією метою аналізується поточна структура та співвідношення позикового та власного капіталу, очікуване надходження та використання готівкових грошей протягом декількох років. На підставі аналізу вносяться пропозиції щодо пошуку нових власних джерел або додаткових позикових коштів, з'ясовується вид цінних паперів, які будуть випущені і час їх реалізації. Одне із завдань консультанта - визначити платоспроможність організації, тобто її здібність здійснювати всі платежі по процентах і погашеннях боргу до закінчення строків платежу. Консультанти з фінансових питань можуть активно брати участь в розробці раціональних кошторисів, які включають: планування прибутку; розробку капіталовкладень; витрат на заробітну плату і т.д. До об'єктів консультування відноситься і прогнозування наслідків інфляції при складанні планів і бюджетів (кошторисів). Консультанти для своїх клієнтів можуть надавати наступні послуги: розробляти, на підставі аналізу сукупної грошової маси, прогнози рівня інфляції; включати інфляційні прогнози в систему стратегічного планування організації; переглядати методи управління оборотним капіталом; встановлювати тісний взаємозв'язок між рівнем інфляції та змінами вартості валюти на зарубіжних валютних ринках.